

PROEFSTATION VOOR TUINBOUW ONDER GLAS TE NAALDWIJK

GEBRUIKSWAARDE-ONDERZOEK FREESIA
VOORJAARSBLOEI 1992

J. ETTEMA
A. DE GELDER
J. DOORDUIN

Augustus 1992

Intern verslag B 29

BIBLIOTHEEK
PROEFSTATION VOOR TUINBOUW
ONDER GLAS TE NAALDWIJK

2230878

A
06
=
40

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1. Inleiding	
1.1 Motivering	1
1.2 Doel	1
2. Materiaal en methoden	
2.1 Proefopzet	2
2.2 Onderzoekruimte	3
2.3 Teeltmaatregelen	3
2.4 Waarnemingen	5
3 Resultaten	6
3.1 Beoordeling	6
3.2 Oogstgegevens	6
3.3 Houdbaarheid	7
3.4 Globale vergelijking van rassen tweede beoordeling met voorjaarsbloei 1990	7
Bijlagen	8
1 plantschema	10
2 beoordeling commissie	12
3 oogstgegevens	16
4 houdbaarheid	16
5 gegevens voorjaarsbloei 1990	18

1. Inleiding

1.1 Motivering

De veredeling van freesia draagt bij aan de constante vernieuwing van het sortiment.

De opbouw van een partij plantmateriaal gaat langzaam. Voor de praktijk is het gewenst om spoedig te weten wat de teelt mogelijkheden zijn van een nieuw ras in vergelijking met het bestaande sortiment. Voor dit doel is het gebruikswaarde-onderzoek opgezet. Hierin worden rassen gedurende tenminste twee jaren onder gelijke teeltomstandigheden met het bestaande sortiment vergeleken op teelteigenschappen en houdbaarheid.

1.2. Doel van het onderzoek

Toetsen van freesiarassen op teelteigenschappen en houdbaarheid voor de voorjaarsbloei in vergelijking met het huidige sortiment.

2 **Materiaal en methode**

2.1 **Proefopzet**

De knollen van 32 rassen werden van 28-6-1991 tot 27-10-1992 geprepareerd. Op 28 oktober 1991 zijn de knollen geplant. Per ras 2 velden van 99 knollen, volgens plantschema (zie bijlage 1)

2.1.1 **In de proef opgenomen rassen**

Aantal rassen : 1e beoordeling 18
2e beoordeling 5
3e beoordeling 3
vergelijkingsrassen 6

<u>Rasnaam</u>	<u>kleur</u>	<u>type</u>	<u>inzender</u>
<u>Eerste beoordeling</u>			
Jupiter (PT 1835-101)	blauw	dubbel	Wülfinghoff
U 600-2	wit	enkel	Wülfinghoff
S 1046-7	geel	enkel	Wülfinghoff
Louis d'or (85-142)	geel	enkel	NM vd Berg/vd Bos
Amulet (83-31)	wit	gevuld	NM vd Berg/vd Bos
Blue Sea	blauw	enkel	vd Arend
Scarlet Impression (GV 811)	rood	enkel	vd Arend
Salmon Blush (GV 112.2)	zalm	enkel	vd Arend
Senator 'Ricarmen' (932 E)	geel	enkel	v Staaveren
Tango (891 I)	rose	enkel	v Staaveren
Alice (8813 E)	geel	dubbel	v Staaveren
Lisa 'Ricarlista' (881 I)	lila	enkel	v Staaveren
7433 AR	wit	enkel	v Staaveren
Cortina 'Ricortes' (847 E)	geel	enkel	v Staaveren
Chanel 'Ricorail' (861 K)	rose	enkel	v Staaveren
Polka 'Ricobtus'	rood	enkel	v Staaveren
Sunshine	geel	dubbel	L. Leerdam
Yvonne	geel	dubbel	Penning
<u>Tweede beoordeling</u>			
Sarnia (S 486-2)	geel	enkel	Wülfinghoff
Pink Marble	rose	enkel	C. van os/vd Bos
Sailor	blauw	enkel	Penning
Renate	wit	enkel	C. van Os
Pomerol	rood	enkel	N.M. vd Berg/vd Bos
<u>Derde beoordeling</u>			
Isar	wit	enkel	Wülfinghoff
Margeret	rose	enkel	Wülfinghoff
Rosabella 'Varobel'	rose	dubbel	Van Staaveren
<u>vergelijkingsrassen</u>			
Elegance	wit	enkel	
Oberon	rood	enkel	
Blue Moon	blauw	enkel	
Pink Glow	rose	enkel	
Aladin	geel	enkel	
Polaris	wit	enkel	

2.1.2 Indeling naar bloemvorm en bloemkleur van rassen voor 1e en 2e beoordeling

	aantal rassen	enkel	dubbel
geel	9	6	3
wit	7	6	1
blauw	5	4	1
rose	6	5	1
rood	4	4	
zalm	1	1	

2.2 Onderzoekruimte

- Voor de teelt:
Proefstation te Naaldwijk
Kas 303, afdeling 5: 200 m² (12.8 x 15m)
- Voor het houdbaarheidsonderzoek:
Uitbloeiruimte Proefstation Naaldwijk

2.3 Teeltmaatregelen en uitgaansmateriaal

- Plantmateriaal : knollen, ziftmaat 7/op
- Temperatuurbh. : 16 weken 30°C voor alle rassen behalve voor de rassen van J. van de Bos en de vergelijkingsrassen (werden geprepareerd ingeleverd op 27-10-1991)
- Plantdichtheid : 55 knollen per m² bed (=11 knollen/regel van 9 mazen)
- Grondafdekking : Direct na het planten met houtmot
- Bladplukken : Bij een aantal rassen op 11-2-1991

2.3.1 Kasklimaat instellingen

- setpoint verwarming: tot 6 weken na het planten 12°C, daarna gedurende 5 weken per week 1°C lagere temperatuur tot 7°C
- setpoint ventilatie: 1°C boven setpoint verwarming. Bij niet vriezend weer een minimum raamstand van 5%
- streefwaarde grondtemperatuur: 15 à 16°C gedurende de eerste 5 à 6 weken (m.b.v. grondverwarming). Daarna grondverwarming uit en grondtemperatuur aanpassen aan kasttemperatuur.
- zonweringsscherm: LS 15. Bij zonnig weer tot 75% gesloten (handbediend)

2.3.2 Klimaatcondities uitbloeiruimte

Voor het bepalen van de houdbaarheid zijn er per ras, per veld 10 hoofdtakken gebruikt. Deze takken werden willekeurig gekozen. Loten van de takken is praktisch niet uitvoerbaar. Er werd echter wel op gelet dat niet de eerst bloeiende takken of laatst bloeiende takken werden genomen. De takken werden geoogst op een normaal oogststadium. Na de oogst werden de takken gedurende 4 uur in de koelcel (2°C) op water geplaatst. Dit om de takken op gelijke conditie te krijgen. (In tegenstelling tot voorgaande rassenproeven freesia werd geen verdere afzet simulatie van 1 dag droog bij 17°C toegepast.) De takken werden aangesneden en in water gezet in de uitbloeiruimte. Hiervoor zijn standaard gebruikt met 10 reageerbuisjes, zodat de takken afzonderlijk van elkaar stonden en (negatieve) invloed van de takken op elkaar werden uitgesloten.

Klimaatcondities uitbloeiruimte:

temperatuur : 20^oC (dag en nacht)
luchtvochtigheid (RV) : 60 %
lichtintensiteit : 1.5 W.m⁻², 12 licht per dag

De takken werden per veld bij elkaar in één standaard geplaatst. De standaards werden naast elkaar neergezet.

De takken konden niet allemaal op dezelfde dag worden ingezet, daar de periode van planten tot bloei verschillend is per cultivar en teeltmethode.

2.4 Waarnemingen

2.4.1 Na Opkomst

Op 7-1-1992 werden de splijters verwijderd en geteld.

2.4.2 Tijdens de bloei

De proef werd een aantal keer beoordeeld door 8 vertegenwoordigers van alle betrokken partijen (veredelingsbedrijven, telers, NAK-S en onderzoek).

Bij de beoordeling werd gelet op:

- gelijkmatigheid
- blad
- hoofdstengel
- knoppresentatie
- bloem
- bloeiwijze
- duimen
- haken
- gebruikswaarde

Tijdens de beoordeling werden de cijfers waar nodig gemotiveerd door opmerkingen

2.4.3 Oogstgegevens

- aantal takken per 100 geplante knollen
- aantal meegesneden haken aan de hoofdstengel
- gemiddeld gewicht hoofdstengel en haken
- gemiddelde lengte hoofdstengel en haken
- percentage takken met lengte scheuren
- teeltduur

2.4.4 Houdbaarheid

Aan de takken werden de volgende waarnemingen gedaan. (metingen)

- aantal knoppen op de kam
- aantal open gekomen knoppen
- aantal open knoppen als bloem 1 is uitgebloeid
- aantal dagen tot bloem 1 is uitgebloeid
- aantal dagen tot bloem 3 is uitgebloeid
- aantal dagen tot kam is uitgebloeid

Voorts werd een waardering gegeven van het openkomen van de bloem.

3. Resultaten

Aan de rassen Louis d'or en Amulet werden geen waarnemingen gedaan omdat het materiaal van deze rassen vermengd was en in de velden door elkaar stonden. Deze rassen zullen in de voorjaarsbloei 1993 opnieuw voor de eerste beoordeling worden opgeplant.

De rassen die voor de derde beoordeling stonden en ter vergelijking groeide niet goed weg en bleven achter, ook aan deze rassen zijn geen waarnemingen verricht.

3.1 Beoordelingscijfers

7433 AR was op het moment van beoordelen niet meer goed te beoordelen. Het blad werd voor en na het bladplukken beoordeeld. De hoofdstengel werd bij elk ras met voldoende gewaardeerd.

De gebruikswaarde van Yvonne werd het hoogste gewaardeerd, Blue Lady, Lisa, Polka en Sarnia werden ook ruim boven het gemiddelde gewaardeerd. De beoordelingscijfers staan in bijlage 2.1, de daarbij gemaakte opmerkingen in bijlage 2.2.

3.2 Oogstgegevens

Na opkomst van het gewas werden de extra scheuten -splijters- verwijderd. Bij Polka moesten er veel splijters verwijderd worden.

De gemiddelde productie van de rassen die voor de eerste beoordeling stonden was lager dan bij de andere beoordelingen. Alleen de productie van S 1046-7, Lisa en Yvonne was hoog, De productie van 7433 AR was zeer laag (131 takken per 100 planten).

Bij de rassen voor de tweede beoordeling was de productie van Sarnia, Sailor en Renate hoog (resp. 286, 295 en 345 takken per 100 planten). Het gemiddelde aantal meegesneden haken is 1. Alleen bij Pink Marble moesten er meer haken meegesneden worden (1.7 haken aan de hoofdstengel). Bijna alle hoofdtakken van Pink Marble hadden lengtescheuren(99%), ook bij Tango was het aantal takken met lengtescheuren hoog (65%).

De gegevens over splijters, productie, meegesneden haken aan de hoofdstengel en percentage lengtescheuren staan in bijlage 3.1

Alle hoofdtakken werden met een lengte van gemiddeld 50 cm gesneden. De rassen in de eerste beoordeling waren gemiddeld zwaarder dan het gewicht van de andere beoordelingen. Zowel voor de hoofdtak als de eerste haak en overige haken waren de takken van Tango het zwaarst. 7433 AR was bij alle taktype het lichtst.

De gegevens over lengte en gewicht van de hoofdtakken, eerste haken en overige haken staan in bijlage 3.2.

De oogstduur staat in bijlage 3.3.1 en 3.3.2

3.3 Houdbaarheid

Van Chanel is de houdbaarheid niet bepaald. De takken van Chanel braken af door scheurstelen.

Bij de rassen voor de eerste beoordeling waren Sunshine en U 600-2 het langst houdbaar, beide 15 dagen. De kam van U 600-2 bloeide volledig en de bloemen kwamen zeer goed open.

Scarlet Impression, 8813 E en 7433 AR kwamen ook zeer goed open, de andere rassen redelijk of goed.

Van de rassen die voor de tweede beoordeling stonden opgeplant was Renate het langst houdbaar, 15 dagen. Dit ras bloeide goed. De andere rassen voor de tweede beoordeling bloeiden redelijk en Pink Marble en Sailor slecht.

De resultaten voor het houdbaarheidsonderzoek staan in bijlage 4

In bijlage 4.1 staan de opmerkingen gemaakt tijdens het houdbaarheidsonderzoek. Hierbij is vooral gelet op de bloei van de haken aan de hoofdstengel en hoe de kleur van de bloemen tijdens de bloei bleef.

3.4 Globale vergelijking van rassen tweede beoordeling met voorjaarsbloei 1991

In vergelijking met de beoordeling van voorjaar 91 zijn er geen grote verschillen.

Bij de houdbaarheid waren er dit jaar iets meer knoppen op de kam en was het bloeipercantage iets lager. Omdat er dit voor jaar geen transportsimulatie werd toegepast is het aantal dagen totdat de kam was uitgelbloeid langer.

vergelijking oogstgegevens:

	1991	1992
- plantdatum	16-10-90	28-10-91
- gemiddeld aantal dagen tot begin oogst	130	130
- takken/100 planten	251	283
- aantal meegeoogste haken aan de hoofdstengel	1.6	1.2

Bijlagen

1	Plantschema	9
2.1	Beoordelingscijfers commissie	10
2.2	Samenvatting van de gemaakte opmerkingen tijdens de beoordeling	11
3.1	Oogstgegevens: productie	12
3.2	Oogstgegevens: lengte, gewicht	13
3.3.1	Oogstgegevens: oogstduur aantal dagen tot 50% van de hoofdtakken, le haken en overige haken zijn geoogst	14
3.3.2	Oogstgegevens: oogstduur aantal dagen tot 10, 50 en 90% van de totale produktie is geoogst	15
4	Houdbaarheid	16
4.1	Opmerkingen bij houdbaarheid	17
5	Gegevens voorjaarsbloei 1990	18

Bijlage 1 plantschema

(buiten de proef)							
8	16	24	32	40	48	56	64
Renate	Rosabella	Sunshine	Chanel	Isar	Lisa	Cortina	Sarnia
7	15	23	31	39	47	55	63
Tango	Alice	Isar		Renate	Rosabella	Salmon Blush	Elegance
6	14	22	30	38	46	54	62
Pomerol	Sarnia	Jupiter	Aladin	Oberon	S 1046-7	Sunshine	Margeret
5	13	21	29	37	45	53	61
Salmon Blush	S 1046-7	Cortina	7433 AR		U 600-2	Blue Moon	
4	12	20	28	36	44	52	60
Pink Glow	Polaris	Margeret	Scarlet Impression	Alice	Senator	Yvonne	Polka
3	11	19	27	35	43	51	59
Oberon	Pink Marble	Lisa	Sailor	Pink Glow	Blue Sea	Pink Marble	Sailor
2	10	18	26	34	42	50	58
Yvonne	Blue Sea	Elegance	Blue Moon	Aladin	Tango	Chanel	Polaris
1	9	17	25	33	41	49	57
U 600-2	Senator	Polka		Pomerol	Jupiter	Scarlet Impression	7433 AR
(buiten de proef)							

Bijlage 2.1 Beoordelingscijfers commissie

Rasnaam	blad*	gelijk- matigheid	blad	hoofd- stengel	knop- presen- tatie	bloem	bloei- wijze	duimen	haken	gebruiks- waarde
Eerste beoordeling										
Jupiter	7.0	7.2	7.3	7.3	6.8	6.9	6.9	7.9	7.0	6.8
U 600-2	6.5	6.7	6.5	7.1	7.3	7.3	7.6	7.7	6.9	6.5
S 1046-7	7.5	6.6	7.0	7.3	6.9	7.2	6.9	6.6	7.1	6.5
Blue Sea	6.0	7.1	6.4	7.5	7.8	7.7	7.6	7.3	7.4	7.3
Scarlet Impr.	7.0	6.4	6.9	6.9	7.6	7.3	6.0	5.8	6.5	6.0
Salmon Blush	5.5	6.4	6.6	7.4	6.8	6.8	6.4	6.5	6.4	6.2
Senator	7.0	6.5	7.3	7.7	7.3	7.9	7.3	7.3	7.1	6.8
Tango	5.5	6.8	6.5	7.4	8.0	7.9	6.9	6.9	6.9	6.6
Alice	7.0	6.9	7.0	7.8	6.9	7.7	7.3	7.4	6.8	6.6
Lisa	5.5	6.7	6.3	7.8	8.1	7.9	6.9	6.8	8.0	7.4
7433 AR	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Cortina	4.0	6.8	5.9	7.5	7.1	7.4	7.0	6.9	6.8	6.6
Chanel	6.5	6.1	6.3	7.4	7.1	7.9	7.1	7.3	6.6	5.9
Polka	7.0	6.4	6.9	7.3	7.8	7.6	6.9	7.1	7.6	7.4
Sunshine	5.5	6.3	6.1	7.1	7.0	7.3	5.9	5.1	6.5	5.8
Yvonne	7.0	7.1	7.1	6.8	7.5	8.1	7.3	7.2	7.6	7.8
Gemiddeld	6.2	6.6	6.6	7.2	7.3	7.5	6.9	6.9	7.0	6.6
Tweede beoordeling										
Sarnia	6.0	6.9	6.3	7.6	7.3	7.7	7.8	7.9	7.6	7.4
Pink Marble	5.5	7.4	6.7	7.1	7.2	6.9	7.9	7.8	7.6	7.1
Sailor	6.5	7.2	7.1	6.6	7.6	7.6	7.0	6.9	6.7	6.6
Renate	5.5	6.7	6.3	6.3	7.1	7.0	6.9	7.1	6.9	6.8
Pomerol	5.5	6.9	6.8	7.3	7.4	7.1	7.0	7.6	7.5	6.9
Gemiddeld	5.8	7.0	6.6	7.0	7.3	7.3	7.3	7.5	7.3	7.0

Bijlage 2.2 Samenvatting van de gemaakte opmerkingen bij de beoordeling.

Tussen haakjes staat het aantal maal dat de opmerking werd gemaakt.

Eerste beoordeling

Jupiter	
U 600-2	
S 1046-7	
Blue Sea	
Senator	
Tango	
Alice	
Lisa	steekkam(4)
7433 AR	grauwe knop(3)
Cortina	
Chanel	afgroei(3), scheurstellen(5)
Polka	krom(3)
Sunshine	
Yvonne	krom(6)

Tweede beoordeling

Sarnia	
Pink Marble	kort gelid(4), lengtescheuren(3)
Sailor	krom(6)
Renate	krom(4)
Pomerol	afgroei(3)

bijlage 3.1 oogstgegevens

rasnaam	gem. aantal slijters per knol	aantal takken per 100 planten	aantal haken aan de hoofd- stengel	% hoofdtakken met lengtescheuren
Eerste beoordeling				
Jupiter	0.1	232	1.0	1
U 600-2	0.2	224	1.1	2
S 1046-7	0.2	273	0.9	3
85-142	0.0	*	*	*
83-31	0.0	*	*	*
Blue Sea	0.0	240	1.0	13
Scarlet Impr.	0.0	175	0.9	43
Salmon Blush	0.1	174	1.0	1
Senator	0.6	180	1.0	2
Tango	0.1	206	1.1	65
Alice	0.9	238	0.9	4
Lisa	0.1	273	1.0	24
7433 AR	1.3	131	0.9	5
Cortina	0.8	235	1.0	12
Chanel	0.8	171	0.9	32
Polka	1.9	252	1.0	20
Sunshine	0.8	241	1.0	19
Yvonne	0.0	282	0.9	4
Gemiddeld	0.4	220	0.9	15
Tweede beoordeling				
Sarnia	0.2	286	1.0	1
Pink Marble	0.1	246	1.7	99
Sailor	0.1	295	0.9	7
Renate	0.6	345	1.0	1
Pomerol	0.5	247	1.3	16
Gemiddeld	0.3	283	1.2	25

bijlage 3.2 oogstgegevens: lengte, gewicht

rasnaam	<u>hoofdstengel</u>		<u>le haak</u>		<u>overige haken</u>	
	lengte (cm)	gewicht (g)	lengte (cm)	gewicht (g)	lengte (cm)	gewicht (g)
<u>Eerste beoordeling</u>						
Jupiter	50	18.2	38	8.6	52	13.0
U 600-2	46	16.2	42	9.8	48	12.6
S 1046-7	54	16.1	45	8.9	53	12.3
85-142	*	*	*	*	*	*
83-31	*	*	*	*	*	*
Blue Sea	52	18.7	40	10.2	48	11.3
Scarlet Impr.	49	18.3	41	10.1	50	14.7
Salmon Blush	51	17.4	40	10.5	42	11.1
Senator	51	18.7	44	10.6	50	12.8
Tango	48	22.4	39	12.1	48	15.4
Alice	55	20.0	42	10.4	49	13.5
Lisa	54	19.1	45	10.0	55	14.1
7433 AR	52	14.0	37	7.4	47	8.9
Cortina	49	19.1	44	9.8	51	10.2
Chanel	54	20.4	41	9.3	50	12.8
Pölka	50	20.8	43	12.9	52	16.1
Sunshine	54	20.5	44	10.2	49	10.7
Yvonne	50	19.7	37	8.7	48	10.3
Gemiddeld	51	18.7	41	10.0	50	12.5
<u>Tweede beoordeling</u>						
Sarnia	50	16.1	43	8.5	48	10.2
Pink Marble	50	18.8	40	9.6	50	13.1
Sailor	55	17.9	43	9.6	52	11.9
Renate	50	15.1	40	9.3	50	13.3
Pomerol	49	15.5	40	8.6	51	12.5
Gemiddeld	51	16.7	41	9.1	50	12.2

Bijlage 3.3.1 Aantal dagen tot 50% van de hoofdtakken, le haken en overige haken zijn geoogst

ras	50% hoofdtakken	50% le haken	50% overige haken
<u>Eerste beoordeling</u>			
Jupiter	159	168	182
U 600-2	155	171	182
S 1046-7	157	171	197
85-142	*	*	*
83-31	*	*	*
Blue Sea	155	164	173
Scarlet Impr.	148	159	168
Salmon Blush	157	171	182
Senator	145	157	164
Tango	152	164	180
Alice	152	168	186
Lisa	148	162	173
7433 AR	134	145	157
Cortina	152	168	180
Chanel	145	152	157
Polka	157	175	186
Sunshine	157	168	175
Yvonne	155	164	171
Gemiddeld	152	164	176
<u>Tweede beoordeling</u>			
Sarnia	159	171	186
Pink Marble	148	162	168
Sailor	148	159	180
Renate	157	171	182
Pomerol	155	168	180
Gemiddeld	153	166	179

bijlage 3.3.2 Aantal dagen tot 10, 50 en 90 % van de totale produktie is geoogst

ras	10%	50%	90%
<u>Eerste beoordeling</u>			
Jupiter	157	168	197
U 600-2	152	171	186
S1046-7	157	171	199
85-142	*	*	*
83-31	*	*	*
Blue Sea	152	164	180
Scarlet Impr.	155	157	171
Salmon Blush	155	168	182
Senator	145	155	171
Tango	148	162	182
Alice	152	164	186
Lisa	148	164	186
7433 AR	127	138	152
Cortina	152	168	182
Chanel	138	152	162
Polka	155	175	197
Sunshine	155	168	182
Yvonne	155	164	180
Gemiddeld	150	163	181
<u>Tweede beoordeling</u>			
Sarnia	157	173	199
Pink Marble	145	159	171
Sailor	148	162	197
Renate	155	173	199
Pomerol	155	168	197
Gemiddeld	152	167	193

Bijlage 4 resultaten houdbaarheid

rasnaam	aantal knoppen	bloei per-centage	aantal open bloemen als le uitgebloeid	le bloem uitge-bloeid (dagen)	kam uit-gebloeid (dagen)	open komen van de bloem*
Eerste beoordeling						
Jupiter	9.9	96	3.1	5.0	11.6	3
U 600-2	10.5	100	3.1	6.0	15.0	4
S 1046-7	10.8	56	1.0	6.0	12.1	2
Blue Sea	13.0	66	3.1	6.0	12.9	2
Scarlet Impr.	9.2	76	2.4	6.0	12.0	4
Salmon Blush	11.1	68	1.2	4.0	12.0	3
Senator	11.7	63	2.8	6.1	12.9	3
Tango	11.7	64	2.1	6.0	13.1	3
Alice	11.0	58	3.0	6.0	11.3	4
Lisa	12.0	68	2.8	6.0	12.4	3
7433 AR	10.5	64	2.6	6.0	12.0	4
Cortina	13.7	64	3.0	6.0	13.0	2
Chanel	*	*	*	*	*	*
Polka	11.2	75	2.0	6.0	14.0	2
Sunshine	11.0	74	1.4	5.4	15.0	2
Yvonne	11.5	74	2.2	5.5	11.0	2
Gemiddeld	11.2	71	2.3	5.6	12.7	2.9
Tweede beoordeling						
Sarnia	11.7	85	2.1	6.0	14.0	2
Pink Marble	11.6	59	1.4	5.0	12.0	1
Sailor	12.3	67	*	*	13.4	1
Renate	11.4	78	2.6	6.0	15.0	3
Pomerol	10.5	69	2.0	6.0	13.1	2/3
Gemiddeld	11.5	72	2.0	5.8	13.5	1.9

* openkomen van de bloem:

1 = slecht, 2 = redelijk, 3 = goed, 4 = zeer goed

Bijlage 4.1 Opmerkingen bij houdbaarheid

h.a.h. = haak aan de hoofdstengel

Jupiter	loopt in kleur terug, h.a.h. bloeit
U 600-2	h.a.h. bloeit zeer goed
S 1046-7	
Blue Sea	h.a.h. bloeit, loopt in kleur terug: bij 3e bloem bijna wit
Scarlet Impr.	h.a.h. bloeit niet tot nauwelijks, blijft goed op kleur
Salmon Blush	steekkammen, h.a.h. bloeit
Senator	
Tango	h.a.h. breken snel af
Alice	h.a.h. bloeit
Lisa	loopt in kleur terug, h.a.h. bloeit matig
7433 AR	h.a.h. bloeit
Cortina	h.a.h. bloeit
Chanel	
Polka	blijft goed op kleur, h.a.h. matig
Sunshine	h.a.h. bloeit
Yvonne	h.a.h. matig

Tweede beoordeling

Sarnia	
Pink Marble	h.a.h. matig
Sailor	komt zeer slecht open, blijft goed op kleur, h.a.h. bloeit
Renate	h.a.h. bloeit
Pomerol	h.a.h. bloeit

Oogst, beoordelings en houdbaarheidsgegevens van de eerste beoordeling voorjaarsbloei 1991 (Renate, Sarnia, Pink Marble en Sailor) en gegevens van eerste beoordeling voorjaarsbloei 1990 (Pomerol)

Oogstgegevens

rasnaam	gem. aantal splijters per knol	aantal takken per 100 planten	aantal haken aan de hoofdstengel	% hoofdtakken met lengtescheuren
<u>1e Beoordeling</u>				
Sarnia	0.4	274	1.4	1.5
Pink Marble	0.1	222	2.4	32.6
Sailor	1.4	257	1.6	0.0
Renate	0.0	250	1.7	8.9
Pomerol	0.6		0.9	20.3
Gemiddeld	0.5	251	1.6	12.7

oogstgegevens: lengte, gewicht

rasnaam	<u>hoofdstengel</u>		<u>1e haak</u>		<u>overige haken</u>	
	lengte (cm)	gewicht (g)	lengte (cm)	gewicht (g)	lengte (cm)	gewicht (g)
<u>1e Beoordeling</u>						
Sarnia	47.7	18.9	40.6	8.7	43.6	8.7
Pink Marble	47.6	17.4	39.4	7.9	43.3	8.5
Sailor	49.4	15.8	39.4	7.9	45.4	8.7
Renate	48.8	19.0	39.8	9.4	46.2	12.2
Pomerol	56.0	21.4	43.0		50.4	13.7
Gemiddeld	49.9	18.5	40.4	8.5	45.8	10.4

Oogstgegevens: oogstduur (in dagen vanaf planten)

rasnaam	Geoogste % van totaal aantal takken per ras		
	10%	50%	90%
<u>1e Beoordeling</u>			
Sarnia	172	180	197
Pink Marble	161	174	180
Sailor	162	176	190
Renate	175	182	191
Pomerol	155	166	177
Gemiddeld	165	176	187

Beoordelingscijfers commissie (1991)

Rasnaam	gelijk- matigheid	blad	hoofd- stengel	knop- presen- tatie	bloem	bloei- wijze	duimen	haken	gebruiks- waarde
<u>De Beoordeling</u>									
Sarnia	6.4	7.1	7.5	7.2	7.9	7.9	7.9	7.5	7.3
Pink Marble	7.4	6.3	6.9	7.4	7.8	7.7	7.9	6.9	7.0
Sailor	6.2	6.4	6.4	7.3	7.1	7.1	7.2	6.0	6.3
Renate	6.2	6.1	6.8	7.1	7.3	7.1	7.7	7.1	6.7
Pomerol	6.8	7.3	7.2	6.9	6.9	6.9	6.6	7.3	6.9
Gemiddeld	6.6	6.6	7.0	7.3	7.4	7.5	7.0	7.0	6.8

Resultaten houdbaarheid (1991)

rasnaam	aantal knoppen	aantal openge- komen knoppen	bloei percen- tage	aantal open bloemen als le bloem is uitgebloeid	le bloem uitge- bloeid (dagen)	kam uit- gebloeid (dagen)
<u>De Beoordeling</u>						
Sarnia	10.4	10.0	96	1.8	5.0	12.6
Pink Marble	10.8	6.1	56	1.9	4.0	9.0
Sailor	10.3	7.7	75	4.1	5.0	9.8
Renate	9.8	9.3	95	2.5	5.0	13.0
Pomerol	10.8	7.2	67	2.7	5.0	11.0
Gemiddeld	10.4	8.1	78	2.6	4.8	11.1

Eerste beoordeling

Jupiter (PT 1835-101)
U 600-2
S 1046-7
85-142
83-31
Blue Sea
Scarlet Impr.
Salmon Blush
Senator (932 E)
Tango
Alice
Lisa
7433 AR
Cortina
Chanel (861 K)
Polka
Sunshine
Yvonne

Tweede beoordeling

Sarnia (S 486-2)
Pink Marble osborn
Sailor
Renate
Pomerol

Derde beoordeling

Isar
Margeret
Rosabella rose

vergelijkingsrassen

Elegance
Oberon
Blue Moon
Pink Glow
Aladin
Polaris

INHOUDSOPGAVE		Pagina
1.	Inleiding	
	1.1 Motivering	1
	1.2 Doel	1
2.	Materiaal en methoden	
	2.1 Proefopzet	2
	2.2 Onderzoekruimte	3
	2.3 Teeltmaatregelen	3
	2.4 Waarnemingen	5
3	Resultaten	6
	3.1 Beoordeling	6
	3.2 Oogstgegevens	6
	3.3 Houdbaarheid	7
	3.4 Globale vergelijking van rassen tweede beoordeling met herfstbloei 1990	7
	Bijlagen	9
1	plantschema	
2	beoordeling commissie	10
3	oogstgegevens	13
4	houdbaarheid	17
5	gegevens herfstbloei 1990	19